

Ontwerp van decreet tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2023/2661 en wijziging van het decreet van 29 maart 2013 betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen

Samenvatting

Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2023/2661 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2010/40/EU betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Met het decreet van 29 maart 2013 betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen (hierna het ITS-decreet te noemen), werd de Richtlijn 2010/40/EU betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen omgezet in Vlaamse regelgeving.

Verder werd voorzien in een samenwerkingsakkoord tussen de gewesten en de federale overheid met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Richtlijn 2010/40/EU. Dit is het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 betreffende de Richtlijn 2010/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2010 betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

Sindsdien dient er te worden opgemerkt dat de Europese Commissie in haar mededeling van 9 december 2020, getiteld "Strategie voor duurzame en slimme mobiliteit", naar een transformatie van het vervoerssysteem van de EU streeft om de doelstelling van een duurzame, slimme en veerkrachtige mobiliteit te bereiken. Deze strategie heeft de invoering van ITS aangemerkt als een kernactie om een geconnecteerd en geautomatiseerd multimodaal mobiliteitssysteem tot stand te brengen.

Voorts bleek uit een evaluatie van Richtlijn 2010/40/EU dat de geografische reikwijdte van de invoering van ITS nog vaak beperkt was en dat aanvullende maatregelen op het gebied van interoperabiliteit, samenwerking en gegevensuitwisseling nodig bleken om continue en transparante ITS-diensten in de hele EU mogelijk te maken.

Op basis van het bovenstaande stelden het Europees Parlement en de Raad op 22 november 2023 Richtlijn (EU) 2023/2661 tot wijziging van Richtlijn 2010/40/EU vast. Deze nieuwe wetgeving actualiseert het bestaande rechtskader. Het toepassingsgebied ervan is met name verruimd om rekening te houden met

technologische ontwikkelingen zoals geconnecteerde en geautomatiseerde mobiliteit, MaaS-toepassingen (Mobility as a Service) en multimodaal vervoer.

Deze nieuwe ITS-richtlijn is bedoeld om de beschikbaarheid van digitale gegevens te versnellen en de interoperabiliteit ervan te verbeteren. Zo zijn de gegevens en kritieke diensten die in de hele Unie via "nationale toegangspunten" beschikbaar moeten worden gesteld, in de bijlagen 3 en 4 opgesomd. Ten slotte zijn er met betrekking tot "de specificaties" ook extra regels ingevoerd om de harmonisatie tussen de lidstaten te ontwikkelen naarmate de praktijken en normen evolueren.

Dit decreet voorziet bijgevolg in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2023/2661 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2010/40/EU betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

Implementatie

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen zal worden aangepast ter uitvoering van deze gedeeltelijke omzetting van de richtlijn (EU) 2023/2661.

B. Totstandkomingsprocedure

Advies van de MORA

Advies van de VTC

Advies van de Raad van State

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

De bevoegdheid tot het nemen van maatregelen voor ITS, past in de bevoegdheid die de gewesten hebben inzake openbare werken en vervoer conform artikel 6, §1, X, 1° en 2°bis, en 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt dat deze wet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2023/2661, aangezien het gewijzigde artikel 17 met betrekking tot de verslaglegging hier niet wordt omgezet en het onderwerp zal uitmaken van een latere wijziging van artikel 2, 3°, van het samenwerkingsakkoord van 15 juli 2014 betreffende de Richtlijn 2010/40/EU van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2010 betreffende het kader voor het invoeren van intelligente

vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen.

Artikel 3

Dit artikel neemt de definities over van de Richtlijn (EU) 2023/2661. Deze termen komen aanbod zowel in dit decreet, als in het uitvoeringsbesluit.

Artikel 4

Dit artikel past de prioritaire gebieden van het ITS-decreet aan naar de nieuw vastgestelde prioritaire gebieden, vermeld in het vernieuwde artikel 2 van Richtlijn 2010/40/EU.

Artikel 5

Dit artikel vult de beginselen aan, vermeld in de vernieuwde bijlage II van Richtlijn 2010/40/EU , waaraan de ITS-toepassingen en -diensten moeten voldoen.

De inleidende zin wordt aangepast om te duiden dat de Europese Commissie in eerste instantie de specificaties vaststelt voor de ITS-toepassingen en -diensten.

Tot slot wordt er een tweede tot en met vijfde lid toegevoegd met betrekking tot de samenwerking met andere overheden, lidstaten en andere met belanghebbenden, in de gevallen waarin de Commissie specificaties met betrekking tot de prioritaire gebieden heeft vastgesteld, alsook in de gevallen waarin de Commissie nog geen specificaties heeft vastgesteld.

Artikel 6

Dit artikel wijzigt artikel 8 van het ITS-decreet minimaal en geeft delegatie aan de Vlaamse Regering om naast de prioritaire gebieden, acties en specificaties, ook de termijnen waarbinnen de gegevens beschikbaar moeten zijn voor de geografische dekking voor de gegevenstypes, vermeld in bijlage III en IV van de Richtlijn 2010/40/EU, te bepalen.

Artikel 7

Dit artikel vervangt artikel 9 van het ITS-decreet en bepaalt dat persoonsgegevens slechts kunnen worden verwerkt voor ITS-toepassingen, -diensten en -acties, als deze noodzakelijk zijn voor het waarborgen van de verkeersveiligheid of -beveiliging en een verbeterd verkeers-, mobiliteits- of incidentenbeheer.

Als het technisch mogelijk is om de verkeersveiligheid of -beveiliging en een verbeterd verkeers-, mobiliteits- of incidentenbeheer te waarborgen, zullen enkel anonieme gegevens worden verwerkt voor ITS-toepassingen, -diensten en -acties. In de gevallen waar dit niet mogelijk is, zullen gepseudonimiseerde gegevens worden gebruikt.

Gelet op de gegevenstypen vermeld in bijlage I, III en IV van de Richtlijn 2010/40/EU zal het Vlaamse Gewest geen persoonsgegevens ontsluiten.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Mathias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

Bijlagen

- Richtlijn 2010/40/EU betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen
- Richtlijn (EU) 2023/2661 van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2010/40/EU betreffende het kader voor het invoeren van intelligente vervoerssystemen op het gebied van wegvervoer en voor interfaces met andere vervoerswijzen
- Omzettingstabel